

2102447 ETRON ENG LAB

ELECTRONICS ENGINEERING LABORATORY

(ปฏิบัติการวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์)

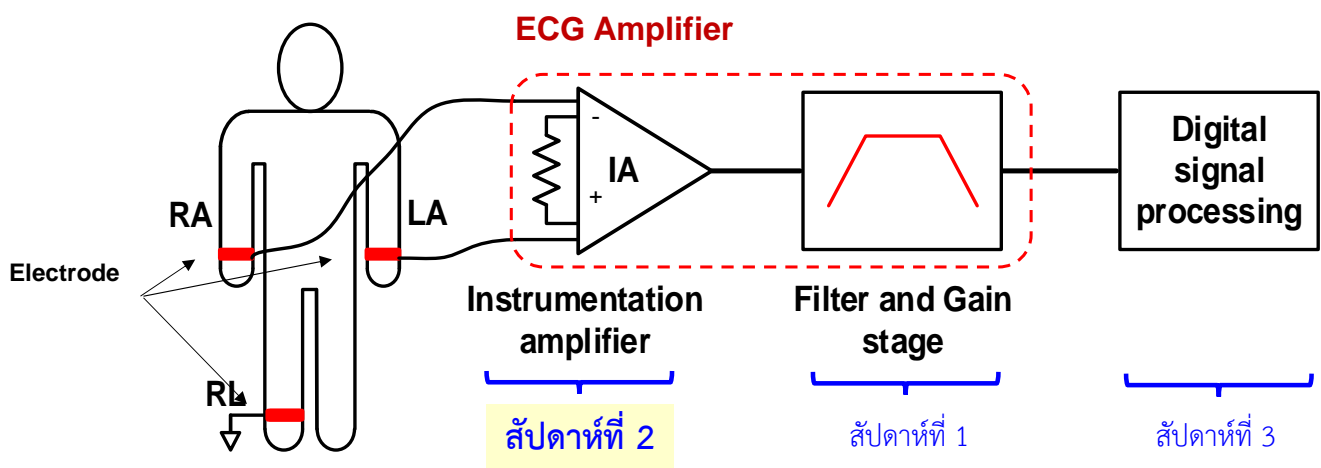
ภาคการศึกษาต้น

ปีการศึกษา 2567

ผศ. ดร.อาภรณ์ ชีรมงคลรัมย์

ผศ. ดร.อภิวัฒน์ เล็กอุทัย

บล็อกไดอะแกรมของการตรวจวัดคลื่นไฟฟ้าหัวใจ

RA = Right-Arm

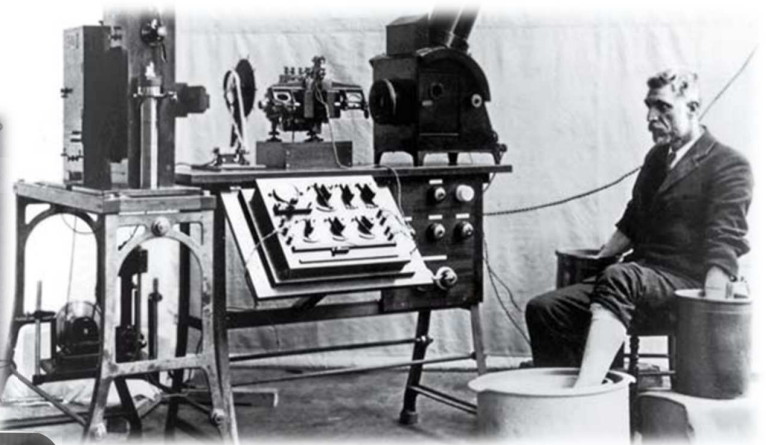
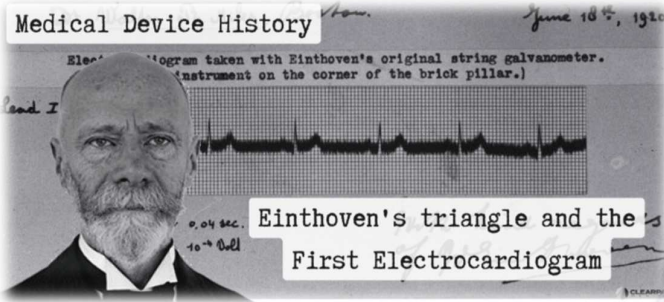
LA = Left-Arm

RL = Right-Leg → common ของวงจร

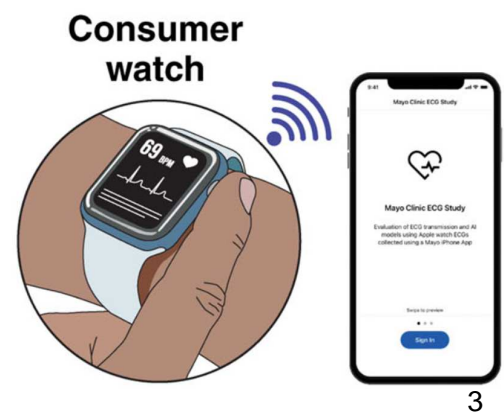
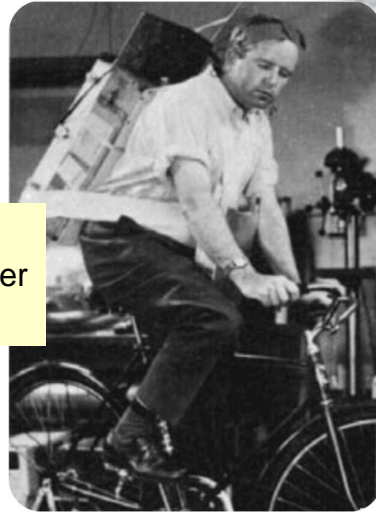
หมายเหตุ: ควรทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จในเวลาสี่สัปดาห์

ECG Machine from the Early 1900s → Today

W. Einthoven
Nobel Prize (1924)

N.J. Holter (1947)
First radio-ECG recorder
(weight ~40kg)

Characteristics of Biopotential Signals

→ สัญญาณโหมตต่างขนาดเล็กมากที่ “ชี้” อยู่บนสัญญาณโหมตร่วมขนาดใหญ่

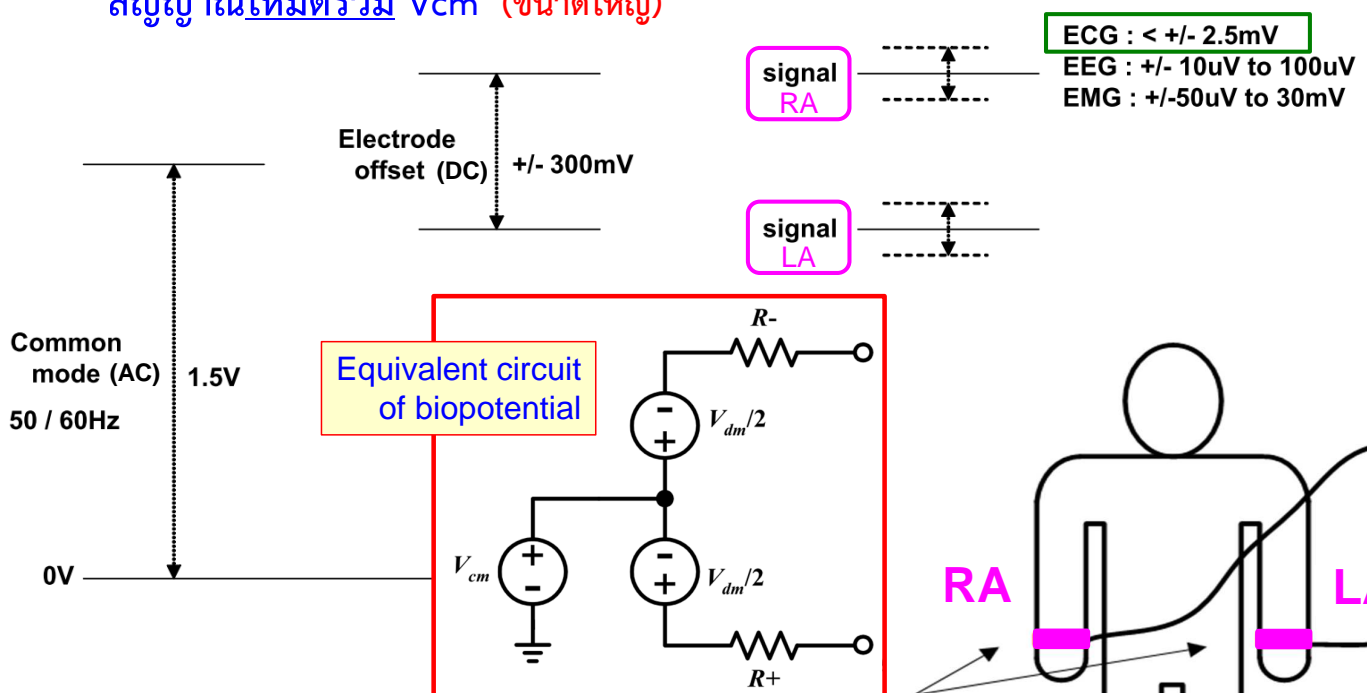
~~Common mode “AC”~~

~~+ Common mode “DC”~~

Differential mode ✓

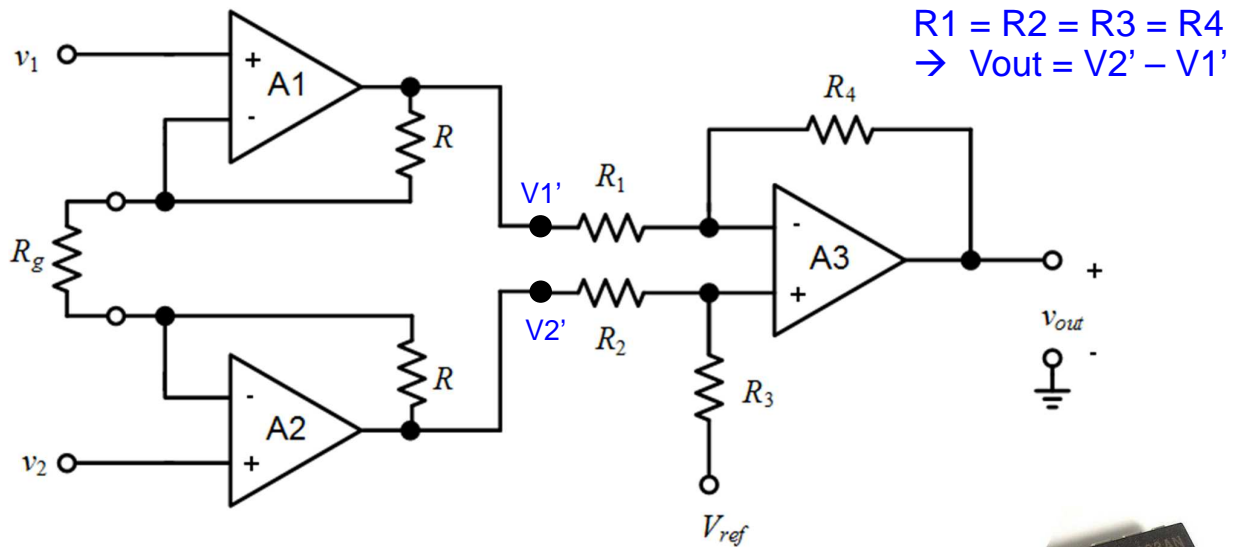
สัญญาณโหมตร่วม V_{cm} (ขนาดใหญ่)

สัญญาณโหมตต่าง V_{dm} (ขนาดเล็ก)

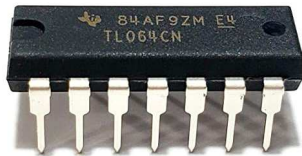

Instrumentation Amplifier แบบ 3 OpAmp

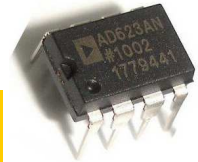
(1) Voltage-follower + (2) Differential amplifier

→ TL064
 (~20B)

→ AD623
 (~200B)

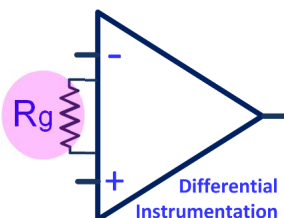
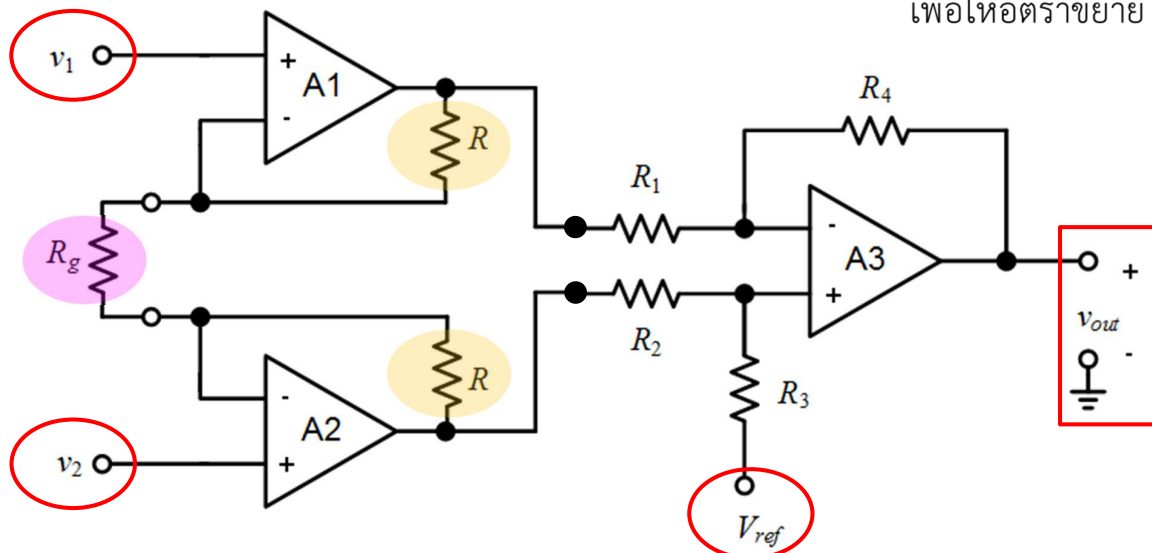

5

(1) Voltage-follower

(2) Differential amplifier*

โดยปกติจะเลือกให้ค่า $R_1 = R_2 = R_3 = R_4$
 เพื่อให้อัตราขยาย เท่ากับ 1

ทั้งวงจร IA แทนด้วยสัญลักษณ์

$$v_{out} = \left(1 + \frac{2R}{R_g}\right)(v_2 - v_1) + V_{ref}$$

$Adm = 5$

$V_{ref} = 0$

6

Common-Mode Rejection Ratio (CMRR)

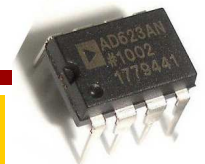
→ Ratio of the differential gain (A_{dm}) over the common-mode gain (A_{cm}), measured in **dB**.

$$CMRR = 20 \log_{10} \left(\frac{A_{dm}}{A_{cm}} \right)$$

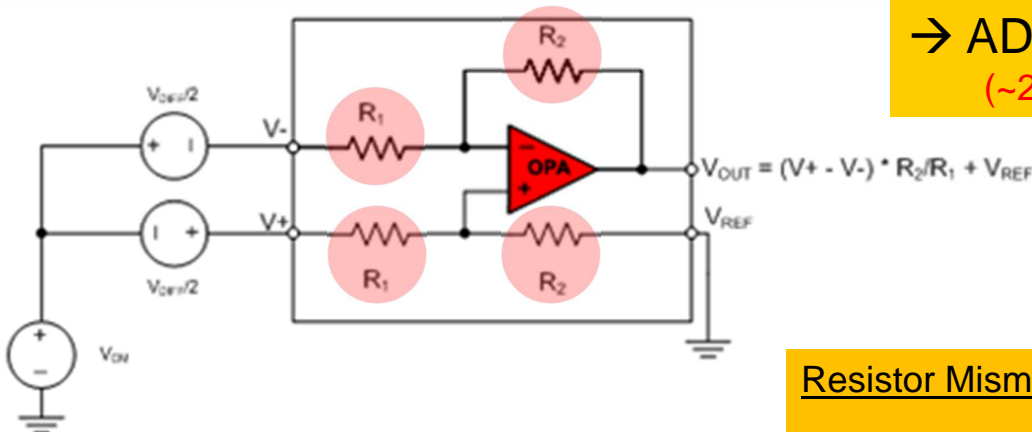
- ในอุดมคติ CMRR $\rightarrow \infty$ เนื่องจาก $A_{dm} = 1 + 2R/R_g$ และ $A_{cm} = 0$
- ในทางปฏิบัติ CMRR $< \infty$ เป็นตัวบอกประสิทธิภาพของ Instrumentation Amp
- CMRR ควรมีค่าอย่างน้อย 10,000 เท่า (> 80 dB)

7

CMRR & Resistor Mismatch

→ AD623
(~200B)

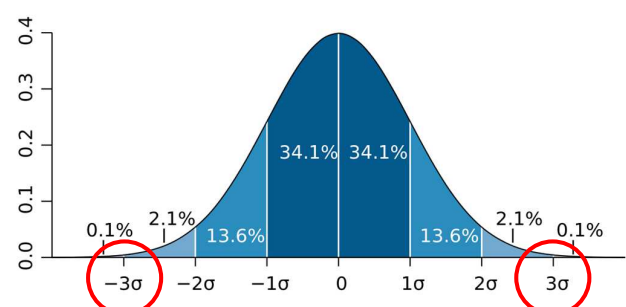

Worst case (6σ) CMRR from Diff-Amp resistor matching

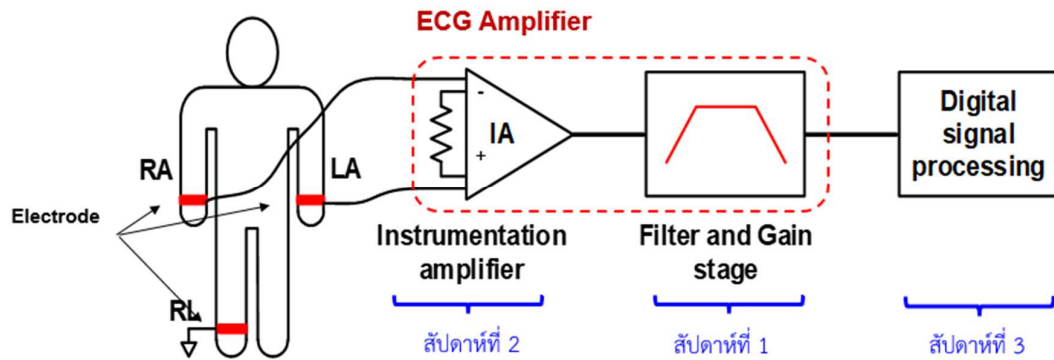
Resistor Tolerance	Worst Case (6σ) CMRR
1%	34dB
0.50%	40dB
0.10%	54dB
0.01%	74dB

Resistor Mismatch

→ $A_{cm} \uparrow \rightarrow CMRR \downarrow$

Assignment

การทดลองที่ 1: ต่อวงจรและวัดค่า A_{dm} , A_{cm} , CMRR

→ ชีทแล็บ

การทดลองที่ 2: นำวงจร Instrumentation Amp ต่อกับ Bandpass Filter แล้ววัด Frequency Response (รวม)

การทดลองที่ 3: วัดสัญญาณคลื่นไฟฟ้าหัวใจ + บันทึกสัญญาณจาก Scope ไว้ใช้ต่อในสัปดาห์หน้า

9

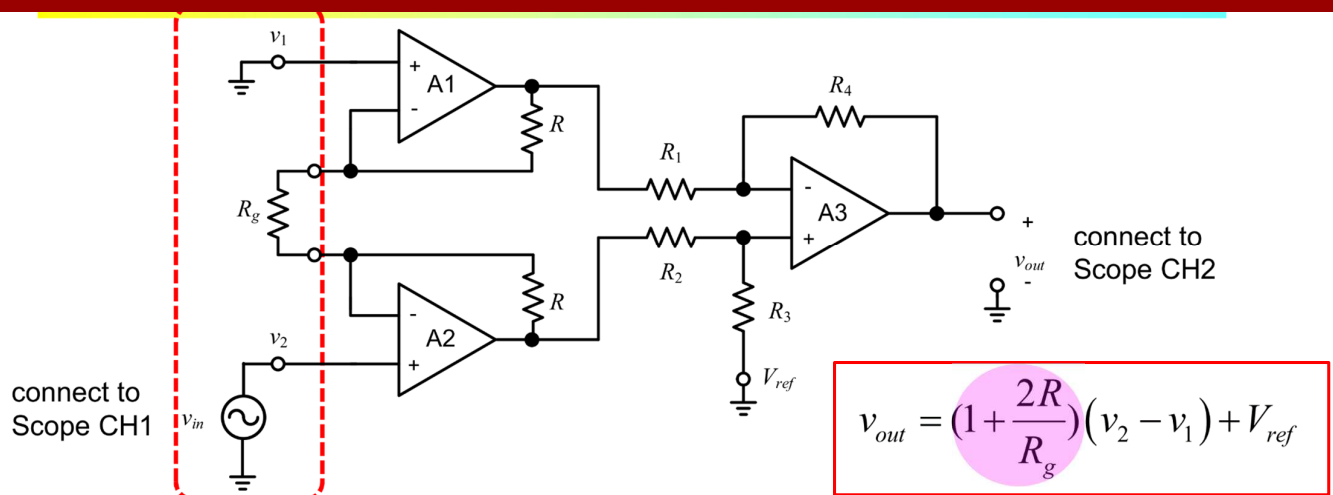
IA Module: Experimental section

- ให้ออกแบบและจำลองวงจรขยายแบบอินสตรูเมนเตชัน ที่ใช้ออปแอมป์ 3 ตัว กำหนดให้วงจรขยายแบบอินสตรูเมนเตชัน มีอัตราขยาย เท่ากับ 5
- ใช้แรงดันอ้างอิง (V_{ref}) เท่ากับ 0 โวลต์
- แรงดันของแหล่งจ่าย (เหมือนแล็บ #1): $\pm 9\text{ V}$
- ค่าความต้านทานที่ใช้ในวงจร ($\pm 5\%$): $10\text{ k}\Omega - 500\text{ k}\Omega^{***}$
- ไอซีของออปแอมป์ที่ใช้ในการทดลอง: TL064

ตัวต้านทาน	ค่าที่ออกแบบไว้ (k Ω)	ค่าที่วัดด้วยมัลติมิเตอร์ (k Ω)
2 x R		
R_g		
R_1		
R_2		
R_3		
R_4		

10

Exp 1: วงจรสำหรับวัดอัตราขยายโหมดต่าง (A_{dm})

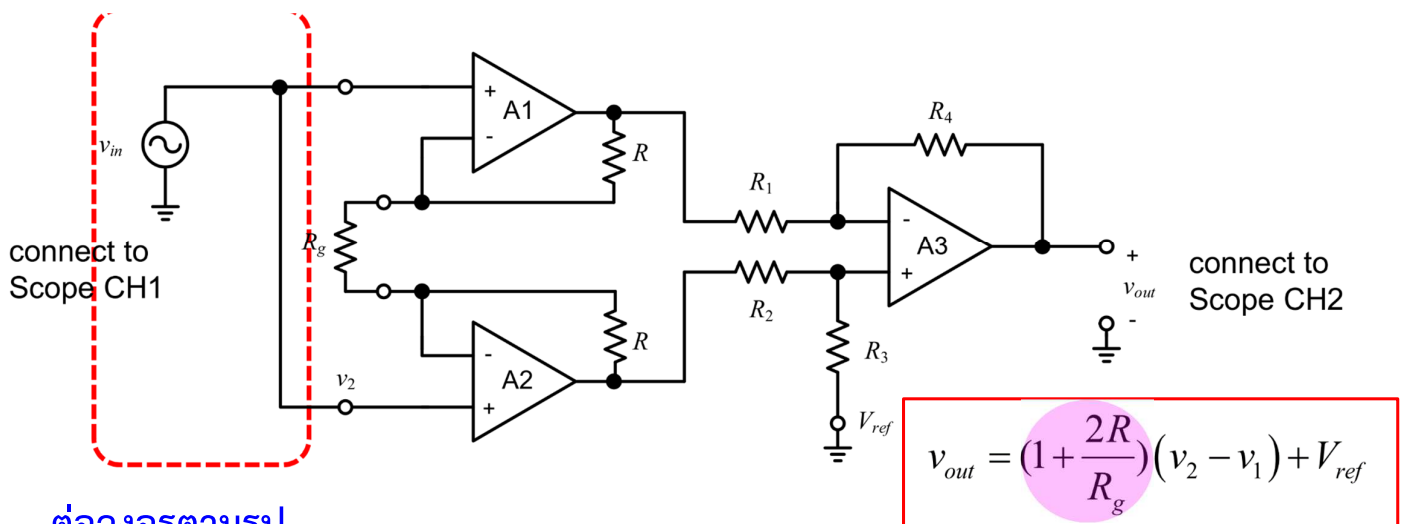

ต่อวงจรขยายอินสตรูเมนต์เช่น โดยใช้ค่าความต้านทานที่ได้ออกแบบไว้

- ตั้ง v_{in} เป็นแหล่งกำเนิดสัญญาณไซน์ ความถี่ 1000 Hz
- ปรับค่าแรงดันของ v_{in} ตามที่กำหนดในการทดลอง ใช้ออสซิลโลสโคปวัดแรงดันค่ายอดของ v_{in} และ v_{out}
- พล็อตกราฟระหว่าง v_{out} กับ v_{in}
- หาอัตราขยายผลต่างจากความชันของกราฟ

11

Exp 1: วงจรสำหรับวัดอัตราขยายโหมดร่วม (A_{cm})

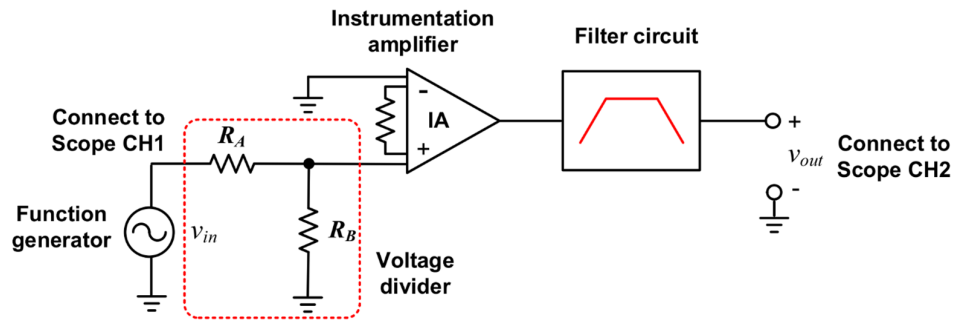
ต่อวงจรตามรูป

- ตั้ง v_{in} เป็นแหล่งกำเนิดสัญญาณไซน์ ความถี่ 50 Hz ตั้งขนาดของสัญญาณ
- เพิ่มขนาดของสัญญาณไซน์ของสัญญาณขาเข้า v_{in} จนกระทั่งสามารถสังเกตเห็นสัญญาณขาออก v_{out} ที่ขั้วออก วัดขนาดจากยอดถึงยอด (Peak-to-peak value) ของสัญญาณขาเข้าและขาออกเพื่อใช้คำนวณหาอัตราขยายผลร่วม
- นำค่า A_{dm} และ A_{cm} ที่วัดได้ไปคำนวณค่า CMRR

12

Exp 2: วงจรวัดผลตอบสนองเชิงความถี่ (รวม)

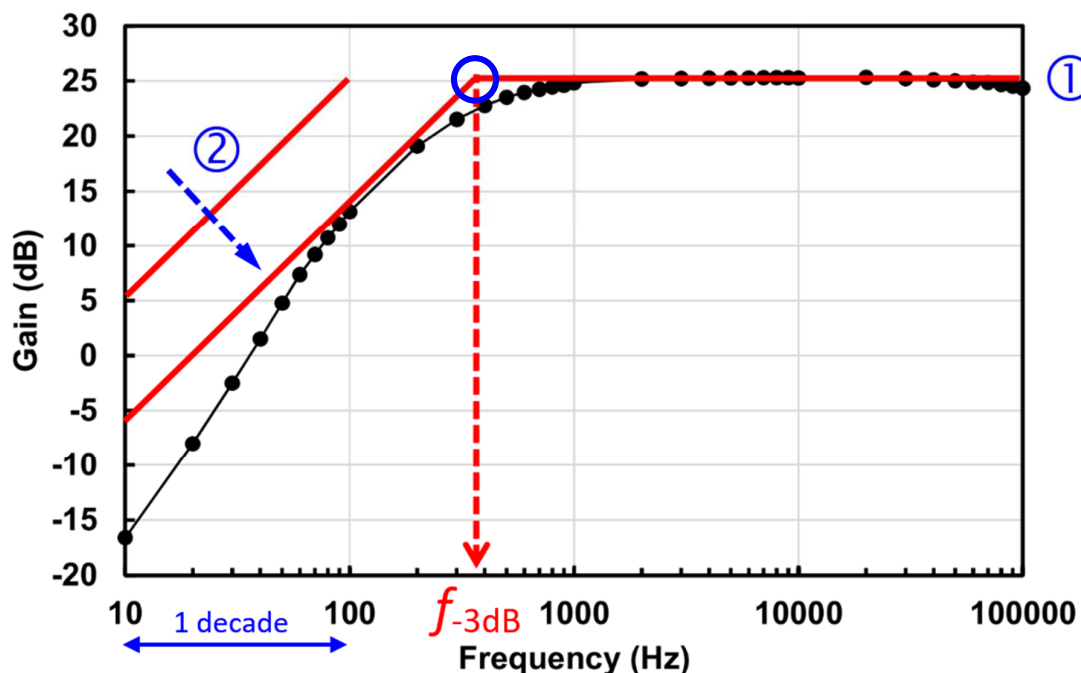

- สร้างวงจรขยายคลื่นไฟฟ้าหัวใจ โดยนำวงจรขยายแบบอินสตรูเมนเตชันมาต่อเข้ากับวงจรกรองที่ได้จากการทดลองในสัปดาห์แรก
- ต่อวงจรแบ่งแรงดัน ที่มีอัตราส่วนการแบ่งแรงดันประมาณ 50 เท่า คำนวณค่าความต้านทานที่ต้องนำมาใช้ สาเหตุที่ต้องแบ่งแรงดันเนื่องจากเครื่องกำเนิดสัญญาณที่ใช้ในห้องปฏิบัติการฯ สามารถกำเนิดสัญญาณได้ขนาดเล็กสุด 100 mVpp ซึ่งถ้าป้อนเข้าวงจรโดยตรงจะเกิดการอ้อมตัวของวงจรได้ $Atten = \frac{R_B}{R_A + R_B}$
- ต่อขาเข้าของวงจรขยายแบบอินสตรูเมนเตชันเข้ากับเครื่องกำเนิดสัญญาณ ผ่านทางวงจรแบ่งแรงดัน
- วัดแรงดันขาเข้าและขาออก โดยต่อ CH1 ของ DSO เข้ากับขาเข้าของวงจรขยาย และ CH2 เข้ากับขาออกของวงจรกรอง
- ป้อนสัญญาณไซน์ที่ความถี่ตั้งแต่ 0.1 – 1000 Hz คำนวณค่าอัตราขยาย $Gain(dB) = 20 \log \left(\frac{V_{out}}{V_{in} \times Atten} \right)$
- พล็อตกราฟของอัตราขยายเทียบกับความถี่

13

วิธีการหาค่าความถี่ตัดผ่าน ($f_{cut-off}$) จากกราฟ*

* ไม่ใช้นิยาม -3dB

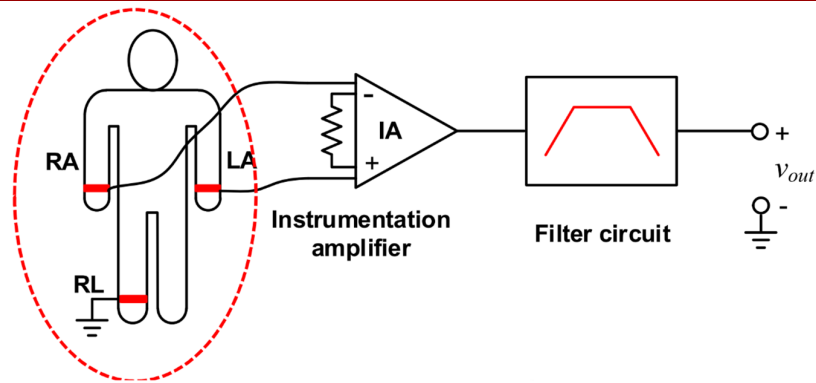

เป็นจุดตัดระหว่างเส้นกำกับ (asymptote) 2 เส้นดังนี้

- (1) เส้นกำกับในแนวบนให้สัมผัสกับแนวจุดข้อมูลที่วัดได้ (ซึ่งเป็นอัตราขยายในช่วง pass band)
- (2) เส้นตรงอีกเส้นในช่วง stop band ที่มีความชันเป็นบวกหรือลบ แล้วแต่กรณี

14

Exp 3: วัดและบันทึกสัญญาณคลื่นไฟฟ้าหัวใจ

ใช้วงจรขยายคลื่นไฟฟ้าหัวใจวัดสัญญาณคลื่นไฟฟ้าหัวใจ

- ให้สมาชิกในกลุ่ม 1 คนเป็น อาสาสมัคร ในการวัดสัญญาณคลื่นไฟฟ้าหัวใจ
- นำสายสัญญาณและขั้วอิเล็กทรอนิกส์ที่เตรียมให้ ต่อเข้ากับแขนซ้าย (LA) แขนขวา (RA) และขาขวา (RL) ต่อขาออกของวงจรเข้ากับสโคป CH1
- ปรับสเกลแกนนอนของสโคป ให้เห็นรูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจ ประมาณ 2-4 รูปคลื่น
- ปรับสเกลแกนตั้งของสโคป ให้เห็นรูปคลื่นไฟฟ้าหัวใจอย่างสวยงามและชัดเจน
- บันทึกรูปคลื่นสัญญาณคลื่นไฟฟ้าหัวใจลงใน USB flash-drive โดยบันทึกแบบเป็นไฟล์ (1) รูปภาพ (นามสกุล .png หรือ .jpg) และ บันทึกเป็น (2) ไฟล์ข้อมูล (นามสกุล .CSV)

15

ส่งรายงานใน CourseVille

Sec วันศุกร์ ส่งงานภายใน

* ให้ส่งรายงานในรูปแบบ pdf

วันพฤหัสบดีที่ 12 ก.ย. 67 เวลา 23.59น

* ใส่ชื่อกลุ่ม สมาชิกให้ครบถ้วน

<p>my CV S2G3ชาวไทยสเลอปี</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Natwara Wongrujirawanich ◦ Proudniapat Yugtanond ◦ Nantiya Tanasupawat	<p>my CV S2G8 สจ.โป้ส่งลุย</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Sarith Rapeearpakul ◦ Natthaphat Suwanmanee ◦ Theeramate I-nala	<p>my CV S2G10ธุระผู้ใหญ่</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Pawit Rungtivasuwan ◦ Sathonthorn Somnam ◦ Naratorn Boonprasit
<p>my CV S2G5 ผมวัดตะเหอบัญชี</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kanisorn Ananwattanawit ◦ Yanathip Bangvirunrak ◦ Thanabordee Kritpiphat	<p>my CV S2G12ตามนั้นครับ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Panapon Pimpunchat ◦ Pichak Tusanapeerapon ◦ Supakit Chongsiriratanakul	<p>my CV S2G7 AskchatGPT</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Chayuth Thanakitkoses ◦ Soontorn Saelim ◦ Thanakorn Srimongkol
<p>my CV S2G6กลุ่มนี้ได้อาพลับไม่แบก แดกทั้งกลุ่ม</p>		

16